

BEATA MADEJ

Uniwersytet Wrocławski
beata.madej@prawo.uni.wroc.pl

MARCIN RUDNICKI

Uniwersytet Wrocławski
marcin.rudnicki@prawo.uni.wroc.pl

Sprawozdanie z konferencji naukowej
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego
„Zrównoważony rozwój w zagospodarowaniu
przestrzennym”,
Wrocław 12–13 września 2014 r.

W dniach 12 i 13 września 2014 r., z inicjatywy dr Elżbiety Klat-Górskiej z Instytutu Prawa Cywilnego oraz dr Magdaleny Tabernackiej z Instytutu Nauk Administracyjnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego zorganizowano konferencję naukową pod hasłem „Zrównoważony rozwój w zagospodarowaniu przestrzennym”. Jej celem było stworzenie płaszczyzny wymiany poglądów dla przedstawicieli nauki i praktyki w zakresie prawnych i pozaprawnych (m.in. społecznych, gospodarczych, geograficznych) aspektów zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym.

Otwarcia konferencji dokonał Prorektor ds. badań naukowych i współpracy z zagranicą — prof. dr hab. Adam Jezierski, który życzył organizatorom i uczestnikom owocnych obrad i dziękował jednocześnie za podjęcie rozważań w tak istotnym obszarze, jakim jest zagospodarowanie przestrzenne.

Moderatorem pierwszej sesji pt. „Zasada zrównoważonego rozwoju w ujęciu aksjologicznym i społecznym” był dr Robert Szymtkie (Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Uniwersytet Wrocławski). Referaty wygłoszone w pierwszym panelu potwierdziły interdyscyplinarny charakter pro-

blematyki idei zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym. W pierwszym referacie pt. „Zasada zrównoważonego rozwoju jako tło konfliktów w zagospodarowaniu przestrzennym” dr Marta Woźniak (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Opolski) wskazała płaszczyzny konfliktów w sferze zagospodarowania przestrzennego. Organy właściwe do podejmowania normatywnych i indywidualnych rozstrzygnięć planistycznych w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele, jak również do ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy stoją niejednokrotnie w obliczu konfliktu, jak bowiem wskazała autorka referatu — muszą uwzględniać możliwości gospodarczego wykorzystania przestrzeni, wymagań ochrony środowiska i potrzeb społecznych. Wygłoszony przez dr Joannę Nowak referat pt. „Pomocniczość i zrównoważony rozwój — uwarunkowania aksjologiczne na przykładzie zagospodarowania przestrzennego gminy w Republice Włoskiej” (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski) dotyczył aksjologicznych uwarunkowań zasady pomocniczości i zrównoważonego rozwoju w ujęciu komparatystycznym. Społeczny aspekt zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym przedstawiła dr Katarzyna Kobielska (Instytut Politologii, Uniwersytet Wrocławski) w prezentacji pt. „Drabina partycypacji społecznej w praktyce planowania przestrzennego”. Autorka wskazała poszczególne szczeble drabiny partycypacji społecznej w polityce zagospodarowania przestrzennego, prowadzonej przez jednostki samorządu terytorialnego.

Wymiar praktyczny zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym został przedstawiony przez mec. Katarzynę Sobańską-Laskowską (Biuro Pełnomocnika Terenowego Rzecznika Praw Obywatelskich we Wrocławiu) w referacie pt. „Zrównoważony rozwój przestrzeni a działalność Rzecznika Praw Obywatelskich”. Prelegentka zaprezentowała przykłady spraw rozstrzyganych w Biurze Rzecznika. W wystąpieniu zwróciła szczególną uwagę na ochronę gruntów rolnych (zwłaszcza ferm wiatrowych) w zagospodarowaniu przestrzennym, z uwagi na wielość prowadzonych w tym zakresie spraw. Zwieńczeniem rozważań przedstawionych w pierwszym panelu była dyskusja, która wywiązała się w kontekście zagadnień zaprezentowanych w wygłoszonych referatach.

Moderatorem drugiej sesji, poświęconej ochronie dóbr kultury i środowiska życia człowieka jako elementów zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym, był reprezentujący Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, prodziekan Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej dr inż. Krzysztof Rząsa. Zagadnienia przedstawione przez dr Monikę Drelę (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski) w referacie pt. „Współczesne problemy ochrony dziedzictwa kulturowego w planowaniu przestrzennym” oraz przez dr. hab. Jerzego Bieluka (Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku) w wystąpieniu pt. „Instrumenty finansowe ochrony gruntów rolnych i leśnych” dotyczyły ochrony dziedzictwa kulturowego oraz finansowych uwarunkowań w planowaniu przestrzennym.

Pierwszy dzień konferencji zakończyła sesja prowadzona przez dr. hab. Piotra Lisowskiego (Zakład Prawa Administracyjnego, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski), poświęcona ustrojowym i politycznym aspektom zrównoważonego rozwoju w planowaniu przestrzennym. Referaty wygłosili przedstawiciele środowisk akademickich: dr hab. Jerzy Korczak (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski) „Normatywne, doktrynalne i praktyczne aspekty zrównoważonego rozwoju jako podstawowej determinanty planowania i zagospodarowania przestrzennego”, dr Wojciech Federczyk (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) „Mediacje w obszarze zagospodarowania przestrzennego jako wyraz polityki przestrzennej władz samorządowych”, mgr Piotr Drzewiński (Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Wrocławski) „Analiza polityk rozwoju gmin wrocławskiego obszaru funkcjonalnego na podstawie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin”) oraz Burmistrz Gminy Siechnice — dr Milan Ušák: „Finansowo niezrównoważony system zagospodarowania przestrzennego”. Zwrócili oni uwagę na prawne i instytucjonalne zagadnienia planowania i zagospodarowania przestrzennego. Przedstawione referaty miały walor nie tylko teoretyczny, ale i praktyczny, podejmowane w prezentacjach prelegentów rozważania stanowiły bowiem efekt przeprowadzonych badań — finansowych, demograficznych i normatywnych. Prelegenci przedstawili również prezentacje multimedialne, dzięki którym uczestnicy konferencji mogli zapoznać się z obowiązującymi normami prawnymi, danymi demograficznymi oraz wskaźnikami ekonomicznymi. Zagadnienia podjęte w wygłoszonych referatach wzbudziły wśród uczestników ożywioną dyskusję, która zakończyła pierwszy dzień konferencji.

W drugim dniu konferencji moderatorem pierwszej sesji obrad, zatytułowanej „Ład przestrzenny — trudna sztuka równoważenia dążeń i możliwości”, była dr hab. prof. UWrl Lidia Klat-Wertelecka (Zakład Postępowania Administracyjnego i Sądownictwa Administracyjnego, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski). Pierwsze wystąpienie, zatytułowane „Prawna determinacja kategorii ładu przestrzennego a społeczne i faktyczne determinanty zrównoważonego rozwoju przestrzeni”, zostało przedstawione przez dr Magdalenę Tabernacką (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski). Autorka zwróciła w nim uwagę na prawne, społeczne i ekonomiczne aspekty zagospodarowania przestrzennego. Kolejny referat pt. „W poszukiwaniu ładu przestrzennego w strefie podmiejskiej” wygłosił dr Robert Szmytkie (Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska, Uniwersytet Wrocławski), wskazując nieprawidłowości w kształtowaniu ładu przestrzennego na terenie Wrocławia i sąsiednich gmin. Magister Przemysław Filar (Towarzystwo Upiększania Miasta Wrocławia) przedstawił referat zatytułowany „Konsultacje społeczne podczas rewalizacji miast: Lipsk, Łódź, Poznań, Wrocław. Zrównoważony rozwój i narzędzia partycypacji”. Pierwszą sesję konferencji zakończyło wystąpienie mgr.

Piotra Kapusty i mgr. Wiktora Trybki (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski) „Hałas lotniczy a realizacja konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju w kontekście zagospodarowania przestrzennego”. Autorzy w swoim referacie przeprowadzili analizę wpływu hałasu lotniczego na prace planistyczne. Podsumowaniem tej części obrad była dyskusja, w której wzięli udział między innymi dr Andrzej Pakuła (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski) oraz mgr Andrzej Nikiforów (Dolnośląski Urząd Wojewódzki).

Ostatnia sesja drugiego dnia konferencji została przeprowadzona pod hasłem „Proceduralne i prawne aspekty zrównoważonego planowania przestrzennego”. Rolę moderatora pełniła dr Monika Drela (Zakład Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski). Obrady rozpoczął mgr Jakub H. Szlachetko (Wydział Prawa i Administracji, Uniwersytet Gdański), który zwrócił uwagę na linię orzecznictwa sądowego w referacie zatytułowanym „Konstrukcja prawna i tryb rozpoznawania uwag do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych”. Kolejne zagadnienie przedstawiła mgr Justyna Mielczarek (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski), która w referacie pt. „Działania wewnętrzne organu administracji publicznej w procesie planowania przestrzennego” skoncentrowała się na problematyce czynności organów administracji publicznej pozostających poza rzeczywistym systemem kontroli. Panel zakończyło wystąpienie mgr. Marcina Rudnickiego (Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, Uniwersytet Wrocławski). W referacie pt. „Wygaśnięcie decyzji o warunkach zabudowy jako instytucja służąca zrównoważonemu rozwojowi w zagospodarowaniu przestrzennym” autor wykazał znaczenie administracyjnego trybu wyeliminowania decyzji lokalizacyjnej dla realizacji idei zrównoważonego rozwoju. Ostatnia część konferencji zakończyła się ożywioną dyskusją przedstawicieli środowisk naukowych i pracowników organów administracji publicznej.

Podczas konferencji jej uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z wystąpieniami posterowymi przygotowanymi przez doktorantów i studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Magister Joanna Czesak wystąpiła z posterem „Zrównoważony rozwój w lokalizacji elektrowni wiatrowych”, mgr Paulina Ilnicka przedstawiła poster pt. „Ochrona zdrowia i życia jako kryterium zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym”, Magdalena Abu Gholeh zaprezentowała poster „Parki kulturowe jako forma ochrony dziedzictwa kulturowego”, natomiast Marta Woźniak wystąpiła z posterem „Proces biodiagnozowania jako remedium na problemy gospodarki odpadami”.

Dwudniowa konferencja naukowa poświęcona zasadzie zrównoważonego rozwoju w zagospodarowaniu przestrzennym zgromadziła liczne grono uczestników, kadrę naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Wrocławskiego, doktorantów

oraz studentów. Każdy z paneli wzbudził duże zainteresowanie wśród słuchaczy, czego wyrazem były ożywione dyskusje prowadzone zarówno podczas obrad, jak i w trakcie przerw. Założeniem organizatorów konferencji było interdyscyplinarne ujęcie problemów zagospodarowania przestrzennego. Cel ten udało się w pełni zrealizować, czego potwierdzeniem była różnorodność wygłoszonych referatów, ujmujących zrównoważony rozwój w zagospodarowaniu przestrzennym zarówno w wymiarze teoretycznym jak i praktycznym. Konferencja pozwoliła przedstawić wyniki badań naukowych prowadzonych przez przedstawicieli nauk prawnych, społecznych oraz ekonomicznych.